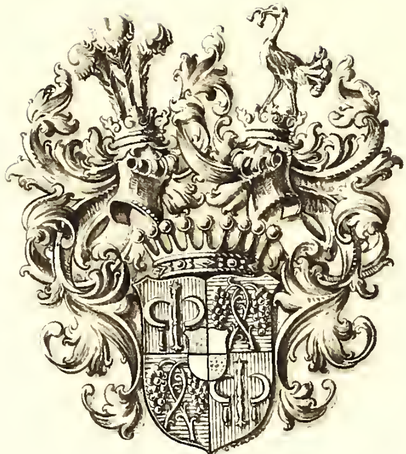
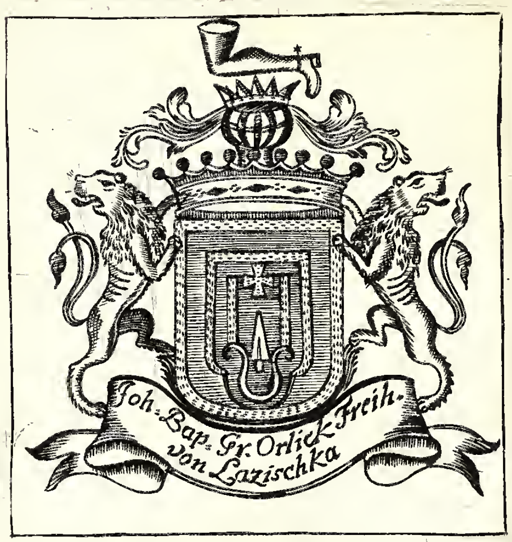

Ex Libris
Larisch-Moennich
Solza.

Joh: Bap: Fr. Orlick Freih.
von Lazischka

JOANNIS PHYSIOPHILI

SPECIMEN MONACHOLOGIÆ

METHODO LINNÆANA

TABULIS TRIBUS ÆNEIS ILLUSTRATUM,

CUM

ADNEXIS THESIBUS

E

PANSOPHIA

P. P. P.

FAST

A. A. L. L. ET PHIL. DOCTORIS, CURATI PRIMARII, MAGISTRI CHORI ET RECTORIS ECCLESIÆ METROPOLITANÆ VIENNENSIS AD S. STEPHANUM

QUAS PRÆSIDE

A. R. P.

CAPISTRANO A MULO ANTONII

LECTORE THEOLOGIÆ ORDINARIO

XXVI. May hora IV. post prandium in vestibulo refectorii conventus

DEFENDENT

P. TIBURTIUS A VULNERE THERESIÆ

ET

P. THEODATUS A STIGMATIBUS FRANCISCI

FRATRES CONVENTUALIUM MINORUM.

AUGUSTÆ VINDELICORUM,

SUMTIBUS P. ALOYSII MERZ,

CONCIONATORIS ECCLESIÆ CATHEDRALIS.

1783.

*
* *

Ægo autem vehementer lætor, in mea Patria inter reliqua ſtudia ad Inſecta (Monaſtica) *etiam perquirenda, deſcribenda, dignoſcenda, commilitonum ſenſim excitari curam & cogitationem; Niſi enim me fallit conjecturæ jucunditas, hinc futurum auguror, ut abjectiſſimis quidem in rebus etiam agnoſcamus ſupremi artificis manum & ſapientiſſima conſilia. Quumque hoc pacto, omni in eum pietati, noſtro ſatisfacere officio conati fuerimus, haud præcluſa, opinor, noſtræ diligentiæ, adtentisque in rerum omnium nexu animis, via erit, ad ea invenienda remedia, quæ Inſectorum* (Monachorum) *quibuscunque noxis recte opponamus, immo ſpes tum nobis affulgebit, fore; ut quemadmodum cetera divinæ virtutis munera, ita Inſecta* (Monachos) *quoque ad eos fines uſusque convertamus, quos ſi aſſequi ubique poterimus, rerum in univerſum omnium creatarum nullam nocuiſſe intelligemus.*

Linnæus
de noxa inſectorum.

P. P. P.

F A S T

HORRISONO HETERODOXIÆ FLAGELLO,
FELICI PRÆPUTII RESTITUTORI,
MONACHISMI AMPLISSIMO FULCRO,

SUMMO PSYCHOPHAGO

SPECIMEN HOC MONACHOLOGIÆ
ET
ADNEXAS THESES FASTIANAS,
UT REDEANT FRUCTUS AD STIPITEM SAPIENTIÆ
UNDE VENERUNT.

GRATI

D. D. D.

Devotiſſimi
Fratres Conventualium minorum.

JOANNES PHYSIOPHILUS

LECTORI SALUTEM.

A tempore, quo purgata a ſophiſmatis Peripateticorum, mediique ævi crepundiis, Philoſophia, in priſtinum, digniorem matre omnium artium, ſplendorem reſtituta fuit, Hiſtoriæ naturalis ſtudium quoque maxima cepit incrementa; Summi enim Viri, in cognitionem & cupiditatem amœniſſimæ hujus ſcientiæ tracti, eam, reſectis commenticiis fabulis remotaque obſcuritate, paullo ſubtilius excoluerunt; varias rerum omnium procreatricis claſſes pervagantes, cuncta, quæ ſive in ſuperficie terræ creſcunt & vegetant, aut in viſceri-

ribus telluris coagulantur, accuratius examinarunt, unitisque viribus obſcuriora ſcrutantes, inventa ſua cum orbe literario continuatis curis communicarunt, & corpora, quæ nos fovent, tuentur, curant, ſanantque, ſcriptionibus philoſophicis illuſtrarunt, ita ut vix intentatum aut intactum quidquam ſupereſſe, & meſſe facta, jam in ſpicilegium tantum veniendum eſſe videatur.

Rem actam agerem, ſi viros recenſerem, colligendo, definiendo & diſtribuendo totius rei naturalis apparatum, de naturæ ſtudio optime meritos, aut nomina eorum adferrem, qui unam ſolum naturæ claſſem, aut genus unum corporum, præſertim organicorum, peculiari ſtudio pertractarunt. Id vero tibi, L. B. reticere nequeo: mihi a teneris ad naturæ ſtudium non impulſo tantum ſed etiam laceſſito viſum quoque fuiſſe: omnem prope de natu-

tu-

turæ operibus ſcribendi materiem exhauſtam, & vix reliquum eſſe aliquid, cujus neque ſcientiam neque explanationem haberemus, cum, neſcio quo fato, in memorabile illud Solonis dictum inciderim: *Noſce te ipſum.*

Aurea hac ſententia perculſus in hominem hominisque diagnoſin attentius indagavi, ſpecies varias antropomorphas cum homine comparavi, & Ecce! inopinato genus novum detexi, quod hominem, entium creatorum perfectiſſimum, cum ſimia, ſtultiſſimo animali, connectat arctius, tantumque hiatum hominem inter & ſimiam repleat: Monachum puto; genus, humanam formam mentiens, quamvis diverſiſſimum ab homine.

Longe abſum ut eos, qui hiſtoriæ naturalis ſcientiam profitentur, inadvertentiæ arguam, quod verſantem quotidie ſub

ocu-

oculis Monachorum gregem propius examinare hunc uſque in diem neglexerint, cum hominis vultus & figura, quam præſefert Monachus, errorem facile excuſet, & quorum ſcientiam de omnibus fuiſſe conſtat, eorum ignoratio de aliquo purgatio debeat videri. Mihi vero non poſſum non applaudere, ſtudio meo operaque tandem novum latiſſimumque apertum eſſe campum, in quem excurrant Naturæ ſcrutatores, induſtriam ſuam exercituri, & me etiam opportunam nactum eſſe occaſionem, rem naturalem ampliandi & pro viribus meis promovendi. Non equidem tantum mihi ſumo, ut eum eſſe me putem, qui materiam hanc abſolvat, & Monachorum innumerabilem exercitum in compendium redigat; præſertim cum eruendi prius ſint generis hujus & ſpecierum genuini characteres, & colligenda omnia, quæ de natura ſingulæ ſpeciei innotuerunt; id quod fieri nequit, donec om-

omnes totius orbis Naturæ ſtudioſi Monachos ſibi occurrentes aut notos, ad leges ſyſtematis majori diligentia deſcripſerint. (*)

In-

(*) Si Hierarchia univerſa ad methodum Mammalium Linnæi ordinanda eſſet, Monachos ad *Bruta* referenda eſſe mihi videtur. Sed filo ariadneo munitum eſſe oportet eum, qui ex hoc labyrintho extricare ſeſe poſſet; Genus Monachorum fors in familias tres, ſeu in Monachos ſarcophagos, ichtyophagos, & phytiphagos diſtribuendum?

Characteres ſpecierum deſumendi a Capite, Pedibus, Ano, Cucullo, Veſtitu.

CAPUT eſt vel piloſum vel ſetoſum, vel raſum; variat capillitio hemiſphærico, corolla piloſa, ſulcata; *Mento* imberbi vel barbato.

PEDES calceati, ſubcalceati, nudi.

CUCULLUS aut verſatilis, aut laxus, aut mobilis; & dein acuminatus, infundibuliformis, cordatus, brevis, elongatus, apice truncato, vel ſubulato &c.

ANUS nudus, ſemitectus, tectus.

Interea, & uſque dum excitati ad ſtudium Monachologiæ votis & hortatibus meis

---

VESTITUS. *Veſtis* & *Tunica*, in qua adnotetur panni ſpecies, color, & an lata aut ſtricta. *Scapulare*, an latum, ſtrictum, pendulum, ligatum, obtuſum, laticaudum? *Collare*, adſutum tunicæ, latum, rigidum, nullum; *Scutum* ſeu *appendix cuculli*, pectoralis & dorſalis, ejusque figura; *Manica*, æqualis, anguſtata, larga, ſaccoſa; *Pallium*, longum, breve, plicatum, æquale. *Tegmenta interiora*, Induſium, Interula &c. *Cingulum*, latum, teres, coriaceum, laneum, linteum, nodoſum &c.

Obſervetur porro: Clamor ſeu ſonus, an melodus vel ingratus, cantans vel orans; gutturalis vel naſalis; clamoſus vel murmurans; flebilis vel hilaris; gruniens vel latrans? &c. *Inceſſus*, an tardigradus, feſtinans, ignavus, durus? — &c. *Habitus totius Monachi:* num auſterus vel laſcivus, ruſticus vel gracilis; gravis vel levis, modeſtus vel hypocrita &c. *Mores:* tempus clamoris, ſilentii probationis, occupatio. *Victus* & *Potus; Odor; Locus habitationis; Metamorphoſes; Species hybridæ*, e. g. Servita ſeptentrionalis; *Varietates ſub diverſo Climate;* Addatur *hiſtoria ſpeciei; ortus; abolitionis*, & *differentiæ ſexus.*

meis annuant Physiologi, manipulum Monachorum methodo linnæana exactius definire tentavi, quem in hoc specimine tibi, amice Lector! offero. Nec inutilem aut præcocem laborem meum credes, si in animum induxeris: Principes olim, invita & dissuadente quamvis œconomia naturæ, exterminandis venatui & segeti nocivis animalibus, lupo, accipitre, passere &c. occupatos, jam eo curas omnes convertere, ut noxiæ humano generi Monachorum species exstirpentur, foreque ut scriptores seculi nostri, qui deperituras has species solertius determinare prætermiserunt, a posteris summæ incuriæ accusentur, si futura ætas, deficientibus certis uniuscujusque speciei characteribus, conservandas fors sculptas aut pictas Monachorum effigies a se invicem distinguere, certoque nomine definire in vanum laboraret, & ad vagas ac fluctuantes, quæ de Monachis exstant, descriptiones relegaretur.

His, quæ addam, non habeo; & ſi haberem non adderem, ne ultra præfationis limites excurram.

Dabam Auguſtæ Vindelicorum
28. Decembris. anno Chr.
1782.

TER-

TERMINI MONACHOLOGIÆ
ET
EXPLICATIO TABVLARVM.

Tabula I.

f. 1. *Caput pilosum, cum macula nuda in vertice.*

f. 2. *Caput setosum, sulcatum corolla lineari.*

f. 3. *Caput rasum, capillitio hemisphærico.*

f. 4. *Caput rasum, corolla pilosa continua.*

f. 5. *Caput rasum, corolla pilosa interrupta.*

f. 6. *Velum Monachæ.*

f. 7. *Velum faciem operiens.*

f. 8. *Cucullus versatilis.*

- *a.* *Cucullus versatilis ad latus dextrum protractus.*
- *b.* *Margo sinuatus, & dorsum gibbosum cuculli versatilis.*
- *c.* *Cuculli facies posterior, apice truncato.*

f. 9. *Cucullus laxus.*

a. Cucullus laxus latior.

b. Cucullus laxus brevior.

c. Cucullus laxus pallii, abſorbens cucullum laxum tunicæ.

f. 10. *Cucullus rigidus brevis, punctato-ſquamoſus.*

f. 11. *Cucullus mobilis, ſubcordatus.*

a. demiſſus.

b. caput operiens.

f. 12. *Cucullus mobilis, infundibuliformis.*

a. caput tegens.

b. demiſſus.

f. 13. *Scutum pectorale ſubrotundum.*

f. 14. *Scutum dorſale angulatum.*

f. 15. *Scutum dorſale cuſpidatum.*

Tabula II.

f. 1. *Cucullus mobilis acuminatus.*

f. 2. *Scutum dorſale linguiforme.*

f. 3. *Manica æqualis lata.*

f. 4. *Manica æqualis replicata, ſeu retuſa.*

f. 5.

f. 5. *Manica augustata.*
f. 6. *Manica larga.*
f. 7. *Manica saccosa.*
f. 8. *Manica sacculosa.*
f. 9. *Scapulare strictum.*
f. 10. *Scapulare latum.*
f. 11. *Scapulare obtusum.*
f. 12. *Scapulare signatum.*
f. 13. *Scapulare laticaudum.*
a. anticum.
b. posticum.

Tabula III.

f. 1. *Cingulum teres seu funis trinodosus linteus.*
f. 2. *Cingulum teres seu funiculus linteus quinquenodosus.*
f. 3. *Cingulum coriaceum.*
f. 4. *Cingulum laneum.*
f. 5. *Anus caligatus.*
f. 6. *Anus semitectus.*
a. prætexta pannea.
b. prætexta lintea.

f. 7.

f. 7. *Calceus, pedis calceati.*
f. 8. *Sandalium, pedis ſubcalceati.*
f. 9. *Crepida coriacea.*
f. 10. *Crepida lignea.*
f. 11. *Planta pedis lignea.*

MO-

MONACHUS.

Definitio. Animal antropomorphum; cucullatum; noctu ejulans; ſitiens.

Deſcriptio. Corpus Monachi bipes, erectum, dorſo incurvato, capite depreſſo, ſemper cucullatum & undequaque veſtitum, ſi in ſpeciebus quibusdam caput, pedes, anum, manusque nudas excipias. Ceterum: animal avarum, fœtidum, immundum, ſiticuloſum, iners, inediam potius tolerans quam laborem. Oriente occidenteque ſole, præſertim vero noctu, congregantur Monachi, & uno clamitante clamant alii; Ad ſonum campanæ concurrunt omnes; Incedunt fere ſemper bini; Veſtiuntur lana; Vivunt e rapina & quæſtu; Mundum ſui tantum cauſa creatum eſſe prædicant; Coeunt cladeſtine, nuptias non celebrant, fœtus exponunt; In propriam ſpeciem ſæviunt, & hoſtem ex inſidiis aggrediuntur.

Sexus alter a mare vix differt, niſi capite ſemper velato; ſed Monacha mundior, minus ſiticuloſa, e domo, quam mundam ſervat, nunquam prodit. Junior ludibunda omnia arripit, undequaque circumſpicit, mares nutitando ſalu-

tat. Adultior & anescens mordax & maligna evadit, irata maxillas ore hiante exagitat; Monachæ vocatæ respondent: Ave; Data venia garrunt promiscue, tinniente campana abrupto sermone obmutescunt.

Differentia. Homo loquitur, ratiocinatur, vult. Monachus, mutus nonnunquam, ratiocinio & voluntate caret, regitur enim tantum arbitrio superiorum. Hominis caput erectum, *Os homini sublime dedit cœlumque tueri jussit & erectos ad sidera tollere vultus;* Monachi caput depressum, oculis in terram dejectis. In sudore vultus panem quærit homo; Monachus otiosus saginatur. Homo inter homines habitat; Monachus solitudinem quærit, & sese abscondit, lucifuga. Unde patet: Monachum genus esse mammalium distinctum ab homine, medium inter hominem & simiam, huic proximiorem, a qua vix non voce & victu differt. *Simia quam similis turpissima bestia vobis!*

Usus. Terræ pondus inutile. Fruges consumere nati.

I. MONACHUS BENEDICTINUS.

Monachus benedictinus: imberbis; Capite tonſo, ſetoſo, corolla lineari ſulcato; Pedibus calceatis; Ano caligato: Veſte nigra lanea corpus totum & pedes circumambiente; Cucullo laxo, ſubrotundo, lato; Scapulari pendulo, plano, latitudine abdominis; Collari rigido, albo- emarginato; Cingulo lato laneo aut holoſericeo; Pallio nigro deſcendente usque ad talos. Tegmentis internis plerumque nigris, induſio e manica, anguſtata ad radicem manus, prominulo.

Habitus Monachi benedictini gracilis, inceſſus tardigradus, capite minus depreſſo.

Clamat ter quaterve de die & media nocte, nonnunquam primum ad cantum galli, ſono profundo, tardo; & tum induitur tunica criſpo- plicata, lata, manicis largiſſimis; caput vero tegit bireto quadrangulari.

Omnivorus; jejunat raro; hora quarta poſt meridiem ſitit, & ad *hauſtum* convocatur; Auri ſacra fame vexatur; nummos ſtudioſe conquerit, & in ærarium congerit. Nonnulli vegetant tantum, ali ſtudiis delectantur, e. g. Congregatio Mauri in Gallia.

Extra domum deponit cucullum (*) & ſcapulare cingulo ligat; caput contra aeris injurias pileolo criſtato, & pileo biplicato tuetur.

(*) Connectit Eccleſiaſticos cucullo deſtitutos cum Monachis cucullatis; Natura non agit per ſaltum.

Fœmina caput velo ſubtus albo, ſupra nigro, & frontem, genas, pectusque ſudario albo abſcondit.

Varietates utriusque ſexus infinitæ, in loco natali deſcribendæ, ignotis veris characteribus.

Habitat in collibus; *Colles Benedictus amabat.* Peregrinus in urbibus.

Sequitur regulam Benedicti, Patris Monachiſmi in occidente.

II. MONACHUS DOMINICANUS.

Monachus dominicanus, imberbis; capite raſo, corolla piloſa, lata, continua; Pedibus calceatis; Ano caligato; Tunica lanea textili alba, loro, tres digitos lato, cincta; Cucullo verſatili, verſus cervicem gibboſo, margine ſinuato, ad apicem obtuſe truncato; Appendice cuculli, ſeu ſcuto pectorali rotundato, dorſali acuminato, cum ſutura longitudinali utrumque hoc ſcutum dividente; Manicis aqualibus latis, replicatis; Collari albo, quod vix apparet, cum potiſſimum mentum craſſum & adeps nuchæ cervicis in truncum corporis excurrat; In lucem prodiens pallio nigro laneo longo, cum cucullo ſcutoque pectorali & dorſali nigro, inferiorem album tegente, induitur. Tegmentis interioribus albis potiſſimum, manica interulæ ſtricta, infra latiorem prominente.

Fratres laici, pallio deſtituti, cucullum & ſcapulare nigrum nunquam deponunt.

Habitus Monachi Dominicani hypocrita; inceſſus laſcivus; facies perfida. Latrat media nocte, voce ingrata, rauca.

Eximio olfactu pollet, vinum & hæreſin e longinquo odorat. Eſurit ſemper polyphagus. Juniores fame probantur. Veterani, relegata omni cura & occupatione, gulæ indulgent, cibis ſucculentis nutriuntur, molliter cubant, tepide quieſcunt, ſomnum protrahunt, & ex Suis diæta curant, ut eſca omnis in adipem tranſeat, lardumque adipiſcantur. Hinc abdomen prolixum paſſim præſeferunt; ſenes ventricoſi

maximi æſtimantur. Virginitatis ſacræ oſores in venerem volgivagam proni ruunt.

Generi humano & ſanæ rationi infeſtiſſima ſpecies, in cujus creatione non ſe jactavit auctor naturæ. Prædam e longinquo ſpeculatur, & indicantibus aliis concurrit, eam niſu aſtuque adſequitur & in accenſum rogum compellit; dum circumſtans Monachorum, ſanguinem & mortem anhelantium, corona miſeræ prædæ cruciatibus inſultat, ſibique ululatu horrendo & execrabili latratu applaudens, ſpolia inter ſe dividit. Crudeliſſimum omnium inquiſitorem generalem dicunt, qui obtutu ſolo enecat. Peſſimi in Hiſpania, Luſitania, & America meridionali. Sed nec noſtrates veneno carent, lethales ſi in clima calidius transportentur. Verſipelles, jam albo jam nigro colore veſtitos, voluit natura, ut dubii omnes metuerentur ab omnibus; Ne nimium ſævirent, creator beneficus humano generi imperantes dedit, qui ſpeciem hanc aut exterminent, aut excantationibus innocuam reddant.

Monacha dominicana præter velum nigrum & mores candidiores non differt a mare.

Sequitur M. D. leges Dominici *Hiſpani*, qui primus in genus humanum, annuente ſummo Pontifice, igne ſæviit, & ne deeſſent, qui rabiem hanc exterminatricem propagarent, ſeculo 13*tio* ordinem inſtituit Monachorum, igne & ferro doctrinam prædicantium.

Simbolum ſpeciei canis rabie perculſus, facem accenſam præ ſe ferens, tormenta, rogum, mortemque minitans.

III.

III. MONACHUS CAMALDULENSIS.

Monachus Camaldulenſis, barbatus, barba in pectus demiſſa; Capite tonſo, ſetoſo, corolla lineari ſulcato; Ano caligato. Pedibus calceatis, planta calcei lignea; Tunica alba, pannea, rudi, pedes lambente; Cucullo rotundo laxo, Manicis æqualibus latis; Scapulari tunicæ longitudinem æquante, ligato cingulo panneo albo; Collari ſtricto, adſuto tunicæ. Pallio albo, lato, corpus totum involvente, ad pedes usque; Interula lanea induſii loco, cum cilicio ſpinoſo nonnunquam, dorſum radente.

Habitus Monachi Camaldulenſis auſterus, inceſſus gravis.

Gregatim cantat ſepties de die & media nocte, ſono gutturali, profundo, tardiſſimo. Silet domi. Occupatur contemplando, ut ajunt. Vegetat otioſus; Prodit rariſſime.

Victitat piſcibus, ovis, vegetabilibus; tempore jejunii legumina & farinam oleo inquinat; Sitim vino pellit.

Prodiens calceamenta lignea deponit & calceos induit.

Fratres laici loro cinguntur.

Fœmina non niſi capite velato a maribus diſcrepat.

Habitat in montibus ſylvoſis.

Obe-

Obediunt Camaldulenſes regulæ Benedicti, e præſcripto Romualdi cujusdam, qui monachos tunica alba veſtitos per ſcalam in cœlum aſcendere ſomniavit, & viſione hac admonitus veſtem nigram Benedictinorum in albam, cœlo annuente, mutavit. Extincta hæc ſpecies in ditionibus Monarchiæ auſtriacæ anno 1782.

IV. MONACHUS FRANCISCANUS.

Monachus francifcanus imberbis; Capite rafo, corolla pilofa continua; Pedibus fubcalceatis; Ano femitecto; Tunica fufca pannofa; Cucullo mobili, fubcordato, brevi; cum appendice feu fcuto pectorali fubrotundo & dorfali triangulari, decurrente infra funem trinodofum linteum album, quo bis cingitur abdomen; Manicis æqualibus, amplis fatis, ut intra eas manus abfcondantur; Scapulari nullo: Pallio fufco infra anum finiente, connexo fibula offea circum pectus. Interula pannea indufii loco cutem fricat, cui circa nates adligatur prætexta pannea, ad genua fere porrigens.

Habitus Monachi francifcani rufticus; inceffus mefuratus; Tunica undequaque facculis fcatet, cucullaribus: quo comeftibilia abfcondit; axillaribus, in quibus fermentat tabacum; pectoralibus, pro pixide; manicabilibus, pro ftrophio confervando. Hircum olet; Auri & argenti contemptor ventrem tantum curat, quem bis quotidie carne aut pifcibus replet; Ruminat interdiu otiofus; Mendicans benefactoribus detracto cucullo herbam nicotianam porrigit; Icunculas, fchedulas triquetras, amuleta, aliasque hujus farris nugas, mira metamorphofi, in vinum & cibum transmutat. Dimicat cum fuis, & hoftem non raro clam trucidat.

Cantat sæpius de die & nocte media usque ad crepusculum, voce alta clamosa.

Corporis vires juniorum per annum unum probantur; species spuria, quam Hybernam dicunt, intellectum quoque excolit.

Monacha Franciscana tela nigra caput velat; ceterum mares imitatur.

Asseclarum hujus ordinis innumeræ varietates, obscuriores, moribus, vestitu & habitu diversæ.

Habitat in oppidis & urbibus.

Genuinus Francisci filius, & æternus, si fides habenda Patri Franciscanorum, qui divino numine se afflatum putans, prædixit: interiturum prius genus humanum, quam hanc speciem; ne fors turbetur œconomia Naturæ, cum, vel sublata unica cimicis specie, catena, qua creaturæ omnes cohærent, rumperetur.

Primum laborum Francisci socium Porcum fuisse annales speciei narrant. Dubius enim Franciscus, qua ratione persuaderet Innocentio III, ut suam vivendi rationem approbet, suem vidit in luto se voluntantem, cujus exemplo tractus luto quoque se immersit, & derelicto comite lutosum sese summo sacerdoti ostendit; qui motus hac pietate legibus Francisci benedixit ad initium Sæculi 13[ii]. Ita Sus Minervam.

V. MONACHUS CAPUCINUS.

Monachus capucinus; Mento, genis & margine oris ſuperiore barbatis; Capite raſo, corolla piloſa, ad ſinciput interrupta; Pedibus ſubcalceatis; Ano & collo nudo; tunica fuſca, pannoſa, fruſtis panni abraſi undequaque adſutis, cum plicis duabus abdominalibus. Cucullo mobili, elongato, acuminato, verſus apicem ſubulato, infundibuliformi; Manicis æqualibus latis, brachia villoſa tegentibus; Scapulari nullo; Fune linteo albo trinodoſo; Pallio ad anum abrupto, quo dorſum, abdomen & manus involvuntur. Tegmentis interioribus nullis.

Habitus Monachi capucini miſer; inceſſus ignavus; facies torva, Simiæ ſatyro maxime affinis, Odorem tetrum ſpargit. In cucullo & loculis ſub axillis omnia abſcondit & conſervat. Tunica replicata absque impedimento cacat & mingit, anum fune abſtergit. Dorſum facile flectit, & ad nutum Magiſtri procumbit humi. Aurum & argentum non tangit, ſed venatur pediculos, quibus vexatur, & quos non occidit; pugnat tamen cum confratribus. Rabies irati mitigatur, ſi mulceatur barba, quam ſumma cura paſcit. Ejulat fixis diei & noctis temporibus, ſono naſali, ingrato. Vorat & bibit omnia, ſilet ſæpius, vix cogitat; Eſuriens prodit & cibum mendicat. Stramenta pro lectulo congerit.

Monacha capucina velo ſuperiore nigro, inferiore albo, utroque ad frontem ſubcordato; Collo nudo; Pectore ſudario albo munito.

Juniores bajulando ligna, mundando utenſilia, verrendo quisquilias, terram lambendo anno uno probantur, ut innoteſcat: quid valeant humeri, quid ferre recuſent.

Fratres tertiarii, capite ſetoſo, velut larvæ, nondum totum Monachum induerunt, & cucullo deſtituuntur.

Habitat in oppidis, etiam urbibus ſeſe intruſit.

Soboles Franciſci, reformata a Mathæo Baſſi.

VI.

VI. MONACHUS AUGUSTINUS DISCALCEATUS.

Monachus augustinus discalceatus, imberbis; Capite raso, corolla pilosa continua, tecto pileolo nigro rotundo quinquepartito; Ano semitecto; Collo nudo; Pedibus subcalceatis; Tunica nigra pannea, lata satis, loro nigro, cujus frustum liberum ab umbilico infra genua descendit, lumbos circum-constricta; Cucullo mobili, brevi, subcordato; scuto pectorali rotundato, dorsali vero in angulum acutum coarctato; Manicis æqualibus ad manum retusis; Pallio nigro ad femora usque porrecto; Indusio laneo.

Habitus Monachi augustini discalceati imbecillis, facies crapulenta, incessus titubans. Cantat de die nonnunquam. & media nocte, sono melodo, alto; interdiu otium inter & crapulam marcescit. Vindobonensis intestina Principum, aromatibus farcta, custodit.

Carnivorus; Insedabili siti cruciatur, sed Hydrophobus aquam non fert; dum vero sitim aridam, miserum torquentem, vino sedare cupit, sitis altera crescit. Vino sepultus vinum somniat. Gemmante vite lætius cantat.

 He-

Hebetato per vinum largius hauſtum ſtimulo, ſegnis in Venerem, ſexum alterum negligit; hinc rara Monacharum hujus ſpeciei cœnobia, nulla vero in Germania vitifera.

Habitat in urbibus & pagis prope ſylvas.

Regitur legibus Auguſtini, a Thoma quodam luſitano, in melius an in pejus? reformatis, ſæculo 16to.

VII.

VII. MONACHUS TRINITARIUS.

Monachus trinitarius, imberbis; Capite raſo capillitio hemiſphærico; Pedibus ſubcalceatis; Ano ſemitecto; Tunica pannea, alba, loro nigro, ad marginem ſcapularis prominulo, ligata; Cucullo laxo, albo, cum ſcuto pectorali brevi rotundato, dorſali vero longiori cuſpidato. Scapulari ſtricto, tunica breviore, ſignato. Manicis æqualibus replicatis. Pallio fuſco, femora verſus demiſſo, cum cucullo fuſco, cucullum album tunicæ abſorbente. Scapulari & pallii latere ſiniſtro cruce rubra & cærulea ſignatis; Induſio & prætexta lanea.

Habitus Monachi trinitarii gravis; Inceſſus properans; Facies exotica. Clamat media nocte voce diſſona, ingrata; Domi ichtyophagus, extra ſepta monaſterii, quamprimum aquam, ſicco quamvis pede, tranſiit, polyphagus, inteſtinis animalium ſemper veſcitur, & inde Gallis *mange trippes* audit. Carnem humanam appetit, nundinatione hominum occupatus. Europæos ſpoliat, prædamque piratis Africæ & Aſiæ adhit, ſervos emturus. Ex Oriente redux ſenectam, ſeu barbam, induit.

Pere-

Peregrinantium & nundinatorum more propria uxore caret — nisi fors in Hispaniæ æstuante climate — & aliena utitur. Maritus, cujus domum Monachus Trinitarius subit, cornigeri cervi meminerit, qui Patres speciei, Joannem de Matha & Felicem a Valois, semper comitatur, omnesque imminentis periculi admonet. Patres hi, cervi hortatu, asseclas suos, utpote a reliquis Monachis victu & moribus jam dissentientes, separarunt & in propriam speciem coegerunt, sæculo XII.

Absoluta migratione hybernat in urbibus.

VIII. MONACHUS CARMELITA CALCEATUS.

Monachus carmelita calceatus, imberbis; Capite raso; Corolla pilosa continua; Pedibus calceatis; Ano caligato; Tunica fusca pannea; Cucullo laxo, lato; Scuto pectorali brevi, rotundato, dorsali triangulari, apice anum attingente; Collari panneo fusco; Manicis æqualibus, latis; Loro nigro ad umbilicum infra scapulare connexo. Pallio albo, laneo, tunicam æquante, cum cucullo laxiore, scuto dorsali & pectorali albo, omnia tunicæ inferioris additamenta tegente. Indusio linteo, interula pannea.

Habitus Monachi carmelitæ calceati robustus, facies vegeta, frons impudica, humeri ampli, incessus durus.

Saginatur carne. Clamat de die & noctu voce aspera.

Pugnax & libidinosus jurgia & rixas quærit, ad ineunda cum singulis suæ speciei Monachis certamina proclivis. Irato obviam ire periculosum est. Sed & nocturnas rixas amat & Veneris certamina. Genitalibus maximis gaudens, præsertim in Gallia, mulieribus facile vim infert.

Monacha ſequentis ſpeciei huic quoque Carmelitæ ſervit.

Habitat in urbibus.

Originem a monte Carmelo ducit, & ſe filium Eliæ & Eliſæi eſſe jactat; ſed degener altæ virtutis patrum eſt, ſi quis unquam!

IX. MONACHUS CARMELITA DISCALCEATUS.

Monachus carmelita discalceatus, imberbis; Capite raso, corolla pilosa continua; Pedibus subcalceatis; Ano semitecto. Tunica fusca, pannea, ligata loro nigro, lato, infra scapulare strictum, obtusum, tunica brevius. Cucullo laxo, lato, sinuato, cum scuto pectorali subrotundato, dorsali acuminato; Manicis æqualibus replicatis; Pallio albo panneo ad genua porrecto, cui adhæret cucullus laxus, subversatilis; & scutum pectorale fere rotundatum cum dorsali triangulari. Indusio & prætexta lanea.

Habitus Monachi carmelitæ discalceati modestus satis; incessus tardigradus, passibus quasi numeratis.

Piscibus, ovis, lacticiniis & farina nutritur; abstinet a carne. Cerevisiam omni potui præfert, sed & vinum quotidie gustare cogitur. Cibo satiatus ex instituto dormit, clamat vero media nocte voce monotona, profunda. Juniores pediculosi, e cœtu ejiciuntur.

Monacha carmelita, austerior nonnihil, præter caput faciem quoque velat, & in concionem convocata pallio longiori, quam mares, vestitur.

Alii gregatim habitant in urbibus, alii in eremo artificiali subsolitarie vagantur. Hi crepitaculum quasi in cauda gerunt, veluti Crotalus. Quoties enim stimulo carnis aguntur, toties pruritum hunc suum

 pul-

pulſando campanam fratribus annuntiant, quorum unus quisque gratulabundus repetito clangore fauſto omini applaudit & ſic concupiſcentia unius per omnem ſylvam centies reſonat. Anachoretæ hi barbam paſcunt, nec deponunt ex eremo reduces.

Diſperſa hæc olim per Aſiam ſpecies in familias ab Alberto Patriarcha Hieroſolomitano anno 1205 coacta, reſtituta fuit ſæculo 16*to* a Thereſia virgine hiſpana, qua jubente ſepoſitis caligis anum & pedes denudavit.

X.

X. MONACHVS SERVITA.

Monachus fervita, imberbis fub cœlo mitiori, barbatus in terris feptentrionalibus, barba bifida, fæpiffimæ ardenti; Capite rafo, corolla pilofa filiformi, ad finciput interrupta; Collo nudo; Pedibus calceatis; Ano caligato; Tunica nigra pannea; Cucullo mobili, fubcordato, cum adfuto fcuto pectorali brevi rotundato, & dorfali triangulari. Scapulari lato, fubtus obtufo, libero. Manicis æqualibus replicatis; Cingulo coriaceo nigro, ad pedem finiftrum defluo. Pallio nigro panneo, femora verfus abrupto; Pileo lato, rotundo, circum circa caput & humeros obumbrante.

Habitus Monachi fervitæ & facies Judæum mentitur; Inceffus ignavus.

Cibum & potum omnem appetit. Vicinos noctu e fomno excitat clamore gutturali, tremulo.

Avaritia & luxuries in hac fpecie fedem fixit. Ufurator nummos mille modis corradit & anxius cuftodit. Paupertatem præfe fert, cum femper egeat avarus. Die Mercurii & Veneris ufuræ & libidinis crimina expiaturus, noverca manu in culpæ expertem anum flagellis nodofis fævit.

Imberbis in Italia, barbam eo fine induit in Germania, ut Jofephum Barchi Capucinum, familiarem Mariæ Julianæ Archiducis viduæ, quæ Servitam ex Italia in Germaniam transpofuit, in gregem fuum allice-

 ret;

ret; gnarus: *hircum præscissa barba in alienos gregos non transire.* (*) Hoc pacto Capucinus & australis Servita in unum coaluit, prodeunte ex hoc connubio hybrida Servitæ nostratis specie.

Bigamus; binas enim Monacharum varietates nutrit. Aliæ reseratæ, aliæ regulatæ dicuntur; Illæ a Servita Monacho nonnisi velo diversæ, *neque laborant, neque nent, sed crescunt velut lilia campi*; Hæ stella cærulea in fronte, & macula rubra versus mammillam sinistram notatæ, idololatræ, Mysteria priapeja 26*ta* cujusvis mensis & sexta Januarii celebrant, (**) Hierophante Servita.

Habitat in urbibus.

Monachus Servita septem mercatoribus italis originem debet, inde Avaritiæ & usuræ studium; Primum cœnobium speciei hujus in suburbio florentino, inde luxuries.

(*) Plinius Hist. nat. l. 28. cap. 13.

(**) Regelbüchel zum Gebrauch des Regelhauses. Innsbruk 1614.

XI. MONACHUS LA TRAPPE.

Monachus la Trappe, imberbis. Capite setoso, sulco lineari circumscripto. Lignipes, calceis enim ligneis incedit, Ano caligato. Cucullo nigro, mobili, acuminato, brevi; Tunica alba pannosa; Scapulari nigro stricto, ligato cingulo nigro laneo; Manicis angustatis; Collari rigido albo; Indusio laneo. In concionem convocatus calceis induitur & tunica latissima alba, manicis largis, cucullo linguiformi, elongato.

Habitus Monachi la Trappe lugubris, incessus lente festinans, obtutus meditabundus.

Misantropus, hominem & propriæ speciei individua fugit, oculis semper terræ affixis.

Mutus, ejulat corpore contortuplicato sæpius de die & noctu, sono murmurante flebili.

Phytiphagus, baccis, pomis, pyris, rapis, oleribus nutritur. Succo e fructibus carnosis expresso potatur.

Grex Monachorum, quos aut perfidus & vesanus amor aut omnium rerum amissio & desperatio recuperandi, aut vitæ tædium in cœtum unum congregavit. Re nulla terretur Latrappius. Meliora non expectanti mori optimum videtur; In sordibus, lamentis luctuque continuo jacet; dormit in tumba; sapientiam, quæ ab iis, qui desperant, recedit, stultitiam esse asserit. Aegroto remedia non porriguntur, desperatis enim medicinam adhibere vetat Hippocrates.

Mori-

Moribundus cineribus imponitur & circumſtantibus confratribus, quorum unusquisque miſeri fato invidet, exſpirat.

Deſtructionem non vero ſui multiplicationem in votis habet; nec ſexum alterum cognoſcit.

Solus ex omnibus Monachis laborat, arat, terramque fodit; ſed fructu laboris ſui fruuntur ſuperiores ſpeciei, qui laute vivunt & prandent. *Sic vos non vobis fertis aratra.*

Benedicti nepotes, Bernardi filii, e Ciſtercio in deſertum profugerunt mente capti & extra ſpem omnem poſiti. Cœnobia ſpeciei hujus rectius aſyla deſperantium dices, & amentium ergaſtula.

XII.

XII. MONACHUS PAULANUS.

Monachus paulanus, imberbis; Capite pilofo, cum macula rotunda nuda in vertice; Pedibus calceatis; Ano caligato, Tunica nigra panniculofa lata; Cucullo triangulari mobili, punctato - fquamofo, rigido, e panno duplici acu coadunato, ita ut caput cucullo tectum cataphractum videatur; Collari nigro, albo- emarginato; Manicis largis, ad radicem manus replicatis, ad cubitum faccofis, inepte fatis ad genua usque defluentibus; Scapulari lato, fubtus rotundato, antice ad genua usque, poftice infra genua defcendente, laticaudo; Scapulare hoc utrinque futura longitudinali dividitur in partes duas æquales & fecatur futura transverfali triangulari, angulo antice furfum verfus pectus, poftice deorfum verfus anum pofito. Cingulum laneum teres, cum decurrente per pedem dextrum funiculo duplici quinquenodofo, admamillam finiftram colligatum, tunicam & fcapulare ftringit. Indufium, interula & tunica, quam nec noctu deponit, oleum, quod corpus tranfpirat, redolet.

Habitus M. P. luridus, inceffus ineptus, fluctuans; odorem exhalat rancidum, qui ftomachum movet, & naufeam ciet, velut oleum effufum. Nil fœtidius crepitu ventris, quem explodit. Pediculis, pulicibus, omnisque generis infectis, quæ oleo fugantur, caret.

F Cau-

Cantat media nocte, voce clamofa: de die ftertit, aut, occupatus in otio, oleum operamque perdit.

Refpuit carnes, lacticinia, ova; Vefcitur pifcibus, & vegetabilibus, quæ oleo ungit. Culinam hanc fuam fœtidam reparat nonnihil avibus aquatilibus: Fulica atra, Mergo albello, Anate querquedula, quas pro pifcibus habet, & dein rana, teftudine &c. Siti inextinguibili & ftimulo carnis continuo vexatur.

Fors androgynus, fexus enim alter in hac fpecie nondum detectus.

Fratres laici diftinguuntur Scapulari antice longiori & poftice breviori.

Habitat in urbibus & oppidis.

Nata hæc fpecies in Calabria patria oleæ, patre Francifco a Paula, obftetricante Alexandro VI. Pontifice, fæculo 15*to.* Francifcum hunc, totum quantum oleo maceratum, aquæ fupernataffe inter miracula ferunt; fed quis nefcit oleum aquæ innatare?

AS-

ASSERTIONES

EX

UNIVERSA PANSOPHIA MONASTICA

AD MENTEM INSTITUTORIS CATHOLICI

P. P. P. FAST

PUBLICÆ CONCERTATIONI EXPOSITÆ.

1.

Quælibet pars toti ſubſtitui poteſt; adeoque quæ toti competunt, ſingulis partibus jure tribuuntur. Antw. auf das demüthige Schreiben. S. 18. Kath. Prüfung 12. Stück 10. S.

2.

Atque hinc quodlibet corporis dominici membrum ſeparatim adorandum eſt, ne illo quidem excepto, unde Præputium deſumptum eſt. Kath. Pr. St. 14. S. 18. und St. 15. S. 52.

3.

Festum circumcisionis ex alio fine ab Ecclesia institutum non est, quam in illius mutilati Membri venerationem, in quo prima sanguinis effusio contigit. *Ibidem.*

4.

Prorsus erronea est divisio illa vulgo recepta, qua ea, quæ religionem spectant, in Essentialia & Accidentalia dispescuntur; falsum item est in Essentialibus *internas*, in Accidentalibus vero *externas*, quas vocant, religionis determinationes contineri. **Antwort auf das demüthige Schreiben S. 32.**

5.

In casu collisionis sanam rationem inter & revelationem rationi renuntiandum est. **Ausstellungen über die Vorstellungen S. 6.** quod & tunc observandum erit, quando divinæ ordinationes juribus hominum naturalibus opponuntur. *Ibidem* S. 10.

6.

Religio eſt ens compoſitiſſimum; turpiter ergo hallucinantur, qui ſimplicitatem inter attributa religionis referre contendunt. **Verth. des kath Unterrichts wider die Realz. S. 5.**

7.

Eccleſia Viennenſis eadem omnino eſt, & uſque ad minimas, maximeque accidentales ceremonias prorſus illi ſimilis, quæ Apoſtolorum ſanctorumque Patrum ætate floruit. **Kath. Unterricht St. 5. S. 28.**

8.

Temerarium igitur, ne dicam, fruſtraneum quid illi ſuſcipiunt, qui, neſcio qua reformatione, Clerum, Monachos &c. indigere arbitrantes, abuſus ſubreptitios tollere allaborant. *Ibidem et fere in omnibus opp.*

9.

Idcirco ad minimum quoque libertiniſmum ſapiunt, quæ adverſus ſacroſancta aſceteria, cœli-

ba-

batum angelicum, confraternitates laudabiles, pias ad imagines taumaturgas peregrinationes, anathémata ex Voto, curiam romanam, ejusque solitas indulgentias plenarias, præsertim illas Portiunculæ &c. &c. impie effutiuntur. *Ut supra.*

10.

Benedictio peccaminosa hactenus sacerdotis manu dari solita, impeccabili effigie Jesuli crispati longe majori cum fructu & efficacia datur. **Kath. Unter. St. 4. S. 22.**

11.

Si Pœtschensis Deiparæ imago veras propriasque lachrumas non fudit, Leopoldum I. Rom. Imp. monetarum adulteratorem fidenter pronunciamus. **Antw. an den österr. Pfarrer S. 19.**

12.

Sancti qui miraculis suis ipsum Deum excellunt, majori quoque candelarum accensarum numero jure optimo, quam ipse Deus honorantur. **Kath.**

Kath. Unter. 3. St. 24. S. Beschluß der Antw. auf das demüthige Schreiben. S. 42.

13.

Veritati prorsus consentaneum est, sanctos, legitime canonizatos, ministros, ut audiunt, aulicos intimos apud Deum agere, diversisque hominum indigentiis singulos præfectos esse. Ausstell. über die Vorstell. S. 39.

14.

Ad bella, quæ religionis occasione exarsere, evitanda, inquisitionis sacræ rogi saluberrimi plurimum valent. *Ibidem* S. 24:

15.

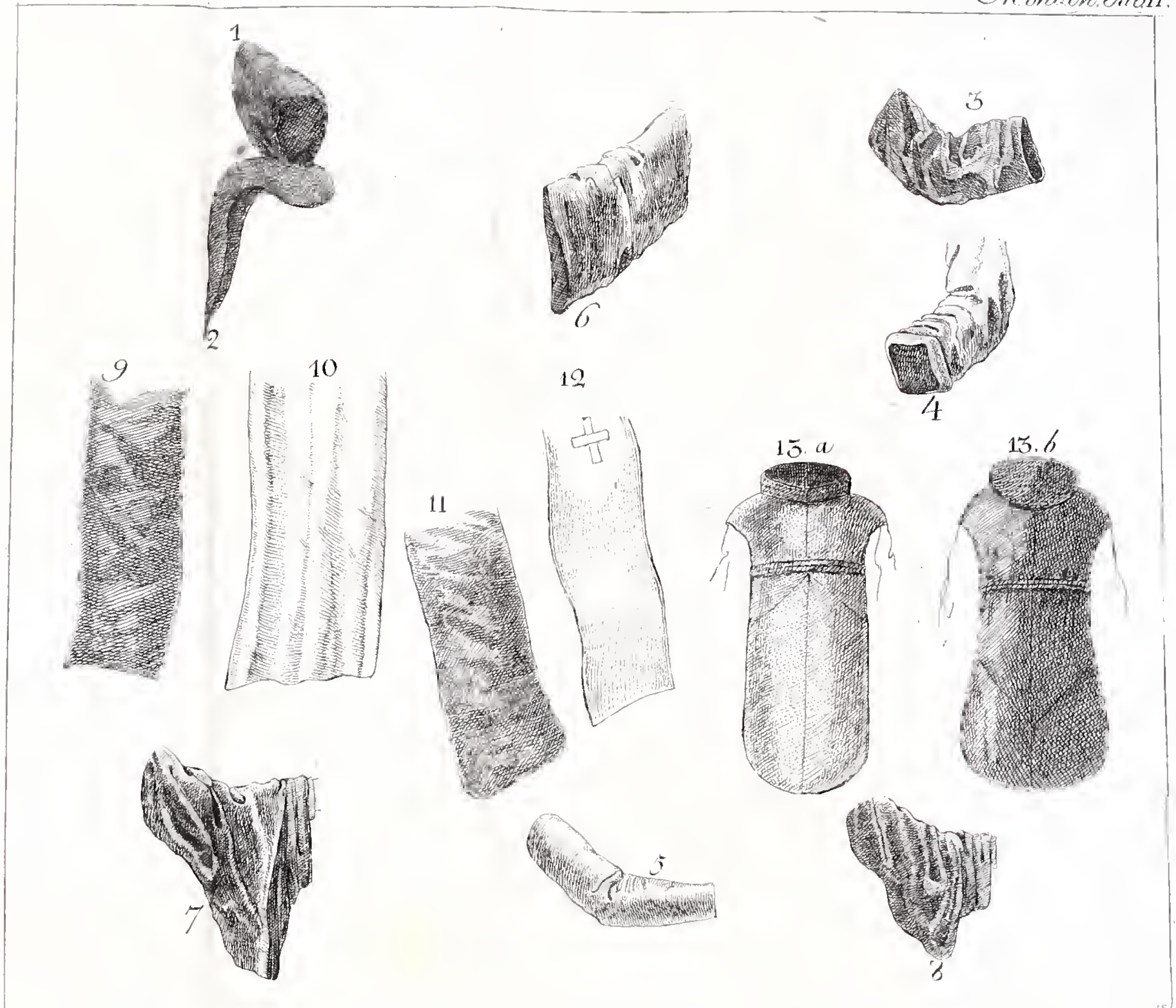
Nullus in orbe terrarum liber, tantam regularum criticarum observantiam præse fert, quam copiosa illa & densa volumina, quæ sub Bollandistarum famoso nomine circumferuntur. Beschluß der Antw. auf das dem. Schr. S. 64.

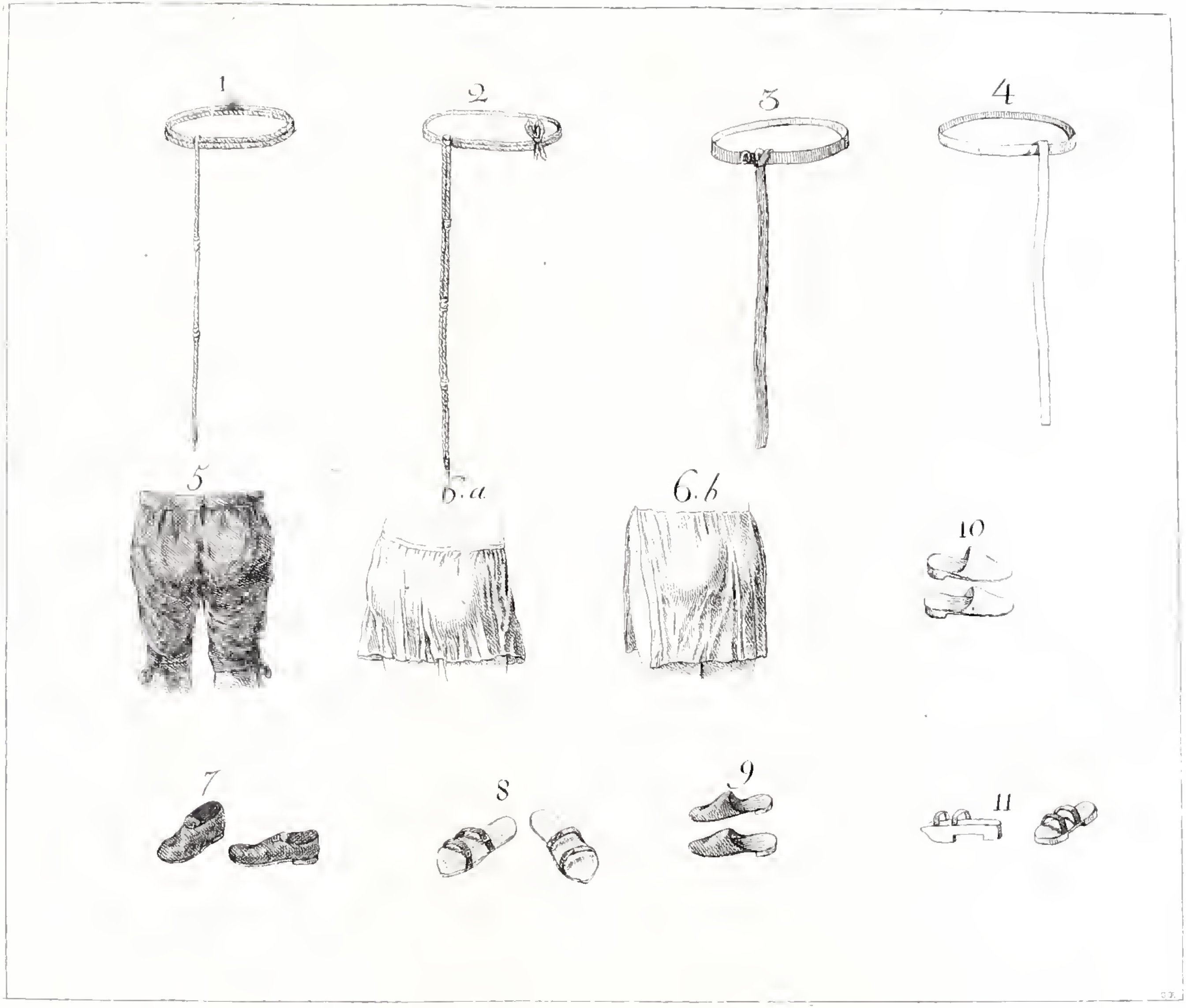
16.

Verbi divini præco, qui concionum criticos, calumniatores, hæreticos & libertinos esse publice declarat, non magnam illis injuriam inferret. Kath. Prüfung St. 4. S. 22.

Aug. Vind. J. Schaff.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13. a
13. b

1
2
3
4
5
6.a
6.b
10
7
8
9
11